

Verslag broedseizoen

2016

van

**Werkgroep Weidevogelbescherming
Zuidoost-Brabant**

Bestuur van de vereniging: voorzitter: Noud Janssen
secretaris: Henk Lepelaars
penningmeester: Jopie v.d. Ven

Secretariaat: Molenpad 14, 5524 BD Steensel. henklepelaars@planet.nl
Tel. 0497-512 995 Bankrek.: NL41RABO 013 083 2820 Inschrijving K.v.K.: 17117129

Globale weergave
van de regio waarin wij de
weidevogels beschermen.

Doelstelling:

De vereniging heeft ten doel de weidevogels in Zuidoost-Brabant te beschermen, vooral tijdens het broedseizoen, zowel de eieren als de jonge vogels.

Daarnaast wordt getracht om de biotoop van weidevogels zo goed mogelijk, als broedgebied, als foerageergebied of als rust- c.q. slaapgebied, te beschermen.

Hiernaast is ruimte voor andere activiteiten zoals voorlichting, educatie en beheerwerkzaamheden omtrent het fenomeen weidevogels in Zuidoost-Brabant.

Inhoudsopgave	pagina
Doelstelling van de vereniging - Bestuursleden - Regiokaart - Inhoudsopgave	2
Voorwoord van de voorzitter - - Overzichtstabel 2007 - 2015	3
Legsels per jaar en soort 2006-2015 - - Tabel Kieviten	4
Hoe was het weer in het voorjaar van 2016	5
Meldingen van eerste eieren - Namen van actieve en niet-actieve vrijwilligers	6
Vrijwilligers: Wie loopt waar?	7
Namenlijst van deelnemende bedrijven - Grafiek Kievitsnesten op gras / mais	8
Namenlijst van "reserve bedrijven"	9
Gevonden nesten per dag	10

Van de voorzitter, terugblik op de weidevogelbescherming in 2016.

Beste weidevogelbeschermers,

Dit jaar zien we weer een duidelijk dalende lijn in de gevonden kievitsnesten.

Een afname van bijna 22% bij de kieviten is toch wel heel erg fors te noemen.

Het weer was vroeg in het voorjaar toch best goed voor de kieviten. Maar we constateerden dat er minder dieren aanwezig waren dan andere jaren vooral in het zuidoosten van ons gebied (Steensel Riethoven).

Ook de andere weidevogels laten een duidelijke afname zien.

Wel zien we een toename van de uitgekomen legsels.

Maar de snelle voerwinning en eenzijdige landbouwproducten maken het de jongen kieviten zeer moeilijk om tot volle wasdom te komen.

Gelukkig komen er uit het veld steeds meer signalen dat het anders moet.

De Gemeente Eersel heeft voor de komende 3 jaar 5 Ha akkerbouwgrond beschikbaar gesteld om deze met een passend mengsel in te zaaien.

Hopelijk krijgen daardoor de akker en weidevogels weer een paar plekken om te overleven.

Ook het Lijsterven is weer opnieuw ingericht en rondom de Kleine Beerze komt ook steeds meer duidelijkheid van hoe we deze gronden kunnen gebruiken voor landbouw met ruimte voor akker en weidevogels. Het veilig stellen van gebieden is volgens mij de enige weg om te komen tot plekken waar deze dieren nog een kans hebben om op te groeien. Dit vergt een beleid van lange adem.

Van ons mogen de beleidsmakers verwachten dat we in een positieve opstelling samen met de landbouw een bijdrage leveren.

Daarvoor is het noodzakelijk dat we samen in gesprek blijven over het zoeken naar oplossingen.

Noud Janssen.

Overzichtstabel 2007 - 2016

In de onderstaande tabel zien we het overzicht van onze vereniging van de afgelopen 10 jaar.

Het aantal actieve vrijwilligers is constant gebleven.

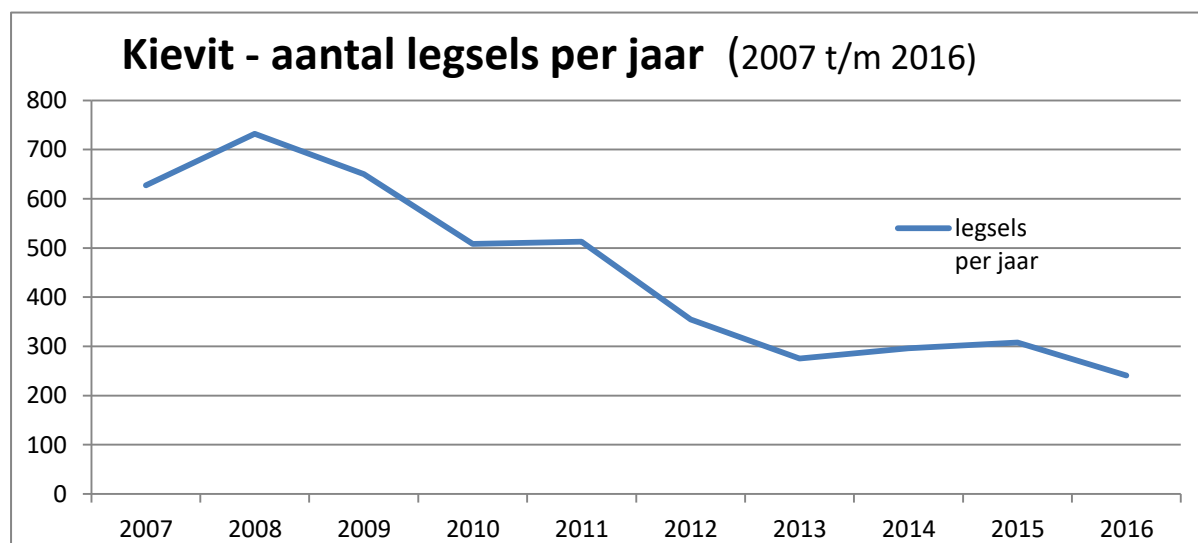
Het aantal bedrijven is licht gestegen.

De dalende trend in de aantallen gevonden keivitlegsels gaat weer door.

Jaar	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Actieve vrijwilligers	53	55	50	46	45	43	37	39	36	36
Bedrijven	126	122	121	88	84	85	68	56	57	61
Totaal legsels	798	947	848	658	672	461	332	353	379	278
Totaal kieviten legsels	627	732	650	508	513	355	275	296	308	241
Percentage kievitlegsels uit	70,9%	77,2%	73,0%	76,1%	78,1%	77,1%	72,5%	82,7%	71,7%	77,5%

Legsels per jaar en soort van 2007 t/m 2016

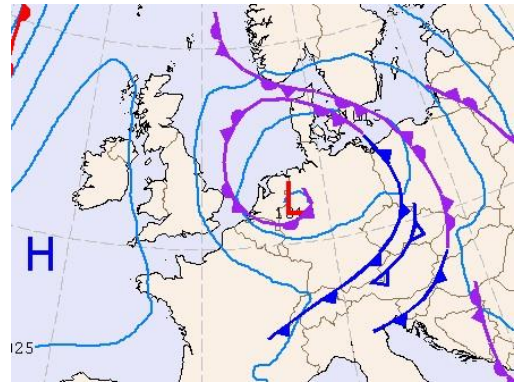
Soort	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Canadese gans									2	
Fazant	1	4		1	1	1	1			
Geelgors	2	3		4	16	5	5	3	7	
Gele kwikstaart	7	8	13	6	13	4	1	2	6	3
Graspieper	1	3	6	7	5					3
Grauwe gans									1	
Grutto	34	49	35	23	13	11	5	2	1	1
Kievit	627	732	650	508	513	355	275	296	308	241
Kleine plevier	4	1		1	1	2		1		
Kneu										1
Meerkoet	9	9	11	6	10	2	1	1	3	2
Nijlgans			1		1					
Paapje		1								
Patrijs	3	7	9	5	13		2	2		1
Rietgors			1							
Roodb.tapuit	10	15	20	10	20	20	7	17	19	3
Scholekster	39	48	33	32	34	34	19	12	19	17
Slobeend					1					
Tureluur	2	2	1	2	1	1				
Veldleeuwerik		1	1		1		1	2		
Waterhoen	4	5	4	5			1		1	
Watersnip	1	1			2					
Wilde eend	7	8	12	11	4	8	4	5	2	2
Witte kwikstaart		1			4				3	1
Wulp	12	14	23	27	19	18	10	10	7	3
Zomertaling		1								
Totaal	763	913	820	648	672	461	332	353	379	278

Hoe was het weer in het voorjaar van 2016

(Bron: KNMN)

De lente kwam laat op gang maar eindigde warm. Over de drie lentemaanden was de gemiddelde **temperatuur** in De Bilt met 9,5°C gelijk aan het langjarige gemiddelde. Na de op één na zachtste winter in ruim drie eeuwen ging de lente juist koud van start. In totaal werden in De Bilt 14 vorstdagen genoteerd (minimumtemperatuur lager dan 0,0°C), tegen 12 normaal. Veertien dagen waren warm (normaal 14), vijf dagen zomers (normaal 4).

Met gemiddeld over het land 165 mm **regen** week de hoeveelheid neerslag niet veel af van het langjarige gemiddelde van 172 mm.

De lente was **zonnig**, gemiddeld zonniger dan normaal (totaal 575 zonuren). In alle drie de afzonderlijke maanden scheen de zon vaker dan normaal. In maart werden 148 zonuren geregistreerd, in april 195 en in mei 232 tegen 125, 178 en 213 uren normaal. In het zuidoosten was de zon het minst: Maastricht bleef steken op 480 uren zonneschijn.

Opvallend was dat er ver in april nog af en toe sneeuw viel. Op 26 april lag er in het noordoosten hier en daar een paar cm sneeuw. Ook in de heuvels van Zuid-Limburg lag tijdelijk sneeuw. Eind mei brachten buien lokaal grote hoeveelheden regen. Op de 22e viel in het midden van het land 30-50 mm. In de avond van 27 mei kwam het lokaal tot wateroverlast in Zuid-Limburg. Op 30 mei veroorzaakten onweersbuien veel overlast in vooral de zuidoostelijke helft van het land. Op sommige plaatsen viel 50-70 mm regen.

Maart Na een erg zachte winter was maart met een gemiddelde temperatuur van 5,4 °C tegen normaal 6,2 °C vrij koud. Een groot deel van de maand werd uit het noorden vrij koude lucht aangevoerd. Bijna elke nacht vroom het in de eerste helft van maart. In totaal telde maart 13 vorstdagen tegen 8 normaal.

Vanaf 10 maart werd het droog en zonnig. De heldere nachten en de noordoostelijke wind zorgden echter vooral 's nachts voor lage temperaturen. Vanaf 18 maart werden er boven onze omgeving uitgebreide wolkenvelden vanaf de Noordzee aangevoerd. Op het eind kregen we weer een zuidwestelijke aanvoer. De temperatuur liep op tot iets boven normaal, het werd wisselvallig en de wind trok af en toe flink aan. De zaterdag voor Pasen was het ruim 15°C.

April was vrij koud met iets meer zon dan normaal. Het was zelfs bijna een graad kouder dan de afgelopen decembermaand. Dit geeft ook aan hoe uitzonderlijk warm december 2015 was. De eerste helft lag de temperatuur meestal boven normaal. In de tweede helft was het koel. Van de 24ste tot en met de 26ste kwam de temperatuur vrijwel nergens meer boven de 10 graden uit. In het oosten vroom het op 5 tot 8 dagen. Aan de grond kwam het lokaal in het oosten op 19 dagen tot vorst. Met gemiddeld over het land 195 zonuren tegen normaal 178 was april zonnig. Hoewel de maand nat en wisselvallig verliep, scheen de zon toch meer dan normaal, omdat buien werden afgewisseld door opklaringen en echt sombere dagen vrijwel niet voorkwamen. Het minst zonnig was het in het zuidoosten met iets minder dan 160 uur zon. April was een natte maand met gemiddeld 62 mm **regen** tegen normaal 44 mm.

Mei was erg warm en vrij zonnig. Met in De Bilt een gemiddelde temperatuur van 14,5 °C eindigt mei op een gedeelte achtste plaats in de rij van warmste meimaanden sinds 1901. De gemiddelde temperatuur was 14,5°C tegen 13,1°C normaal. Zeer warme tijdvakken werden afgewisseld door koele dagen. De eerste helft was zonovergoten met soms zomerse maxima van 25,0 °C of hoger. Ook aan het einde van mei kwamen enkele zomerse dagen voor. Er viel een vrijwel normale hoeveelheid neerslag, gemiddeld 54 mm **regen** tegen 61 mm normaal. Door het vaak buiige karakter van de neerslag waren de regionale verschillen erg groot. Gilze-Rijen was het natste met 235(!) mm.

Meldingen van eerst legfels in 2016

Landelijke eerste legfels in 2016

Kievit: op 9 maart in Sint Oedenrode, Nrd. Brabant
 Grutto: op 25 maart in Uitdam, Nrd. Holland
 Wulp: op 26 maart in Liederbroek in Overijssel
 Scholekster: op 26 maart in Obdam, Nrd.Holland

In ons gebied werden de eerste eieren gevonden van de:

Kievit: op 17 mrt., zowel door de groep Vessem als door de groep Rouwven, elk een nest.
 Grutto: op 2 mei, door Wim v.Dal op een perceel van M.d.Haas, Wintelre (het eerste en enige).
 Wulp: op 18 april, door de groep Rouwven op een perceel van J.Coppelmans in Wintelre.
 Scholekster: op 13 april, door Sjan en Henk Smetsers op een perceel van P.v.Diesen in Oirschot.

Lijst van actieve vrijwilligers in 2016

<u>Naam</u>	<u>Woonplaats</u>
Aaken, M.v.	Vessem
Berndsen, F.	Hulsel
Boomen, R. van de	Oostelbeers
Bouwer, L.	Steensel
Busink, W.	Eindhoven
Coppelmans, P.	Wintelre
Dal, W. van	Oirschot
Dooren, W. van	Knegsel
Doren, M. van	Veldhoven
Eliens, J.	Veldhoven
Hees, C. van	Baarschot
Herk, K. van	Veldhoven
Heuvel, P. van den	Hoogeloon
Huijbers, F.	Steensel
Janssen, N.	Vessem
Johnson, C.	Vessem
Kantelberg, T.	Steensel
Kelders, R.	Hoogeloon

Kinderen, K. der	Oirschot
Lepelaars, H.	Steensel
Liebregts, A.	Eindhoven
Lieshout, A. van	Westelbeers
Mijs, J.	Hoogeloon
Oort, A. van	Middelbeers
Rooy, C. van	Hoogeloon
Sande, J. v.d.	Wintelre
Smetsers, H.C.	Oirschot
Smetsers, H.J.	Oirschot
Smetsers, K.	Oirschot
Smetsers, R.	Oirschot
Smetsers-v.d.Pol, A.	Oirschot
Ven, J. van de	Vessem
Verdonschot, A.	Eersel
Verhagen, B.	Bladel
Wouters, W	Hoogeloon
Wuyts, P.	Westerhoven

Lijst van reserve vrijwilligers in 2016

Op deze lijst staan de namen van leden die dit jaar (binnen onze vereniging) niet actief waren met nestbescherming of die tijdelijk daarmee gestopt zijn. Ook de donateurs staan op deze lijst.

<u>Naam</u>	<u>Woonplaats</u>
Bleeker, A.	Westerhoven
Busink, P.	Biest- Houtakker
Diesen, J. van	Waalre
Erhardt, G	Lommel
Haren, N. van	Vessem
Herk-Wuyts, R. van	Westerhoven
Hoskam, A	Bergeijk
Jacobs, B.	Dalfsen

Klaasen, H	Knegsel
Krieken, F. van der	Steensel
Krieken, P. van der	Steensel
Lange L. de	Middelbeers
Meurs, C.	Steensel
Sande-v. Dal, D. v.d.	Oirschot
Schulte, H.	Steensel
Timmermans, D.	Riethoven
Vreugdenhil, E.	Dommelen

Vrijwilligers 2016 – Wie loopt waar

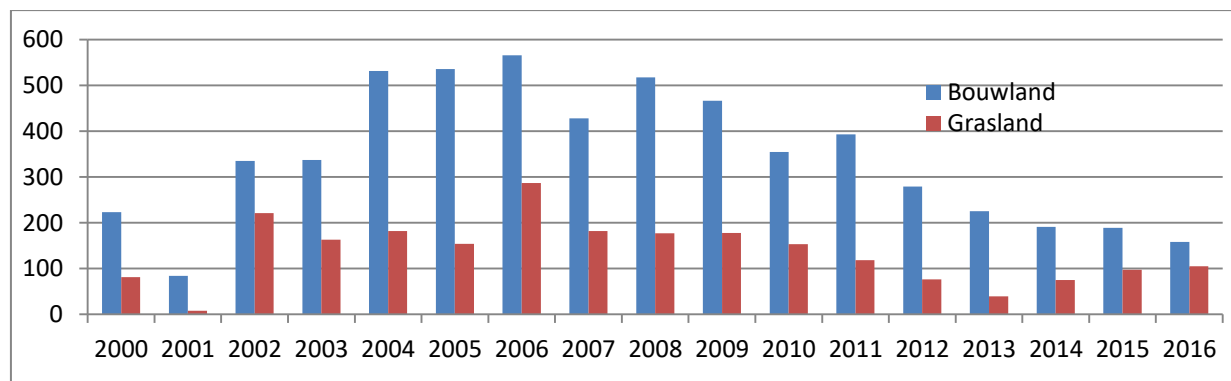
Groep / Vrijwilliger		Bedrijven	
Groep: Hulsel			
Berndsen, F.		Berndsen, F.	
Groep: Oostelbeers			
Boomen, R. v. d.	Kinderen, K. der	Anoniem, B.	Smolders, W.
		Leermakers, J.	
Groep: Steensel			
Bouwer, L.	Kantelberg, T.	Aa, T. van der	Moonen, Akkerb. en Loonbedr
Huijbers, F.	Lepelaars, H.	Grotel, J.W. van	Ven, F. van de
		Hoof, P. van	
Groep: Rouwven			
Coppelmans, P.	Eliens, J.	Coppelmans, J.H.M.	Leermakers, W.
Doren, M. van	Sande, J. v.d.	Gestel, H. van	Mol, A.W.J.M. van
		Kuylaars, H.	
		Leermakers, P.	
Groep: Strijpse Kampen			
Dal, W. van		Beerens,	Haas, M. de
		Bosch, A.M. v.d.	Hazenberg, L.
		Defensie, Legerplaats Oirschot	Strijpse Kampen,
		Defensie, Oirschotse Heide	Vliegveld,
		Haas, H. de	Wouters, J.
Groep: Knegsel			
Dooren, W. van	Herk, K. van	Bolck, H.	Prov. Gronden (v/h/ DLG)
Groep: Westerhoven			
Wuyts, P.		Coppens, V.	
Groep: Diessen			
Hees, C. van		Anoniem, H5	Hout, Loonbedrijf van den
		Gerritsen, W. en R.	Lagendijk, W.M.
		Hendrixx, T.C.M. Maatschap	Romme, Melkveebedrijf
Groep: Hoogeloon			
Kelders, R.	Rooy, C. van	Ansems, W.	
Groep: Hoogeloon/ C.v.Beers			
Heuvel, P.v.d.	Wouters, W.	Beers, C.van	
Groep Vessem			
Aaken, M.v.	Mijs, J.	Docters van Leeuwen, J.	
Janssen, N.	Ven, J.v.d.	Anoniem H6	
Johnson, C.			
Groep: Flight Forum			
Liebregts, A.		Gem. Eindhoven, Flight Forum	Gem. Eindhoven, Sliffertsestraat
Groep: Westelbeers Broek			
Lieshout, A. van		Anoniem H1	Sande, C. van de
		Oort, A. van	Dieker, T.
		Lieshout, van	
Groep: Spoordonk 1			
Smetsers, H.C.	Smetsers-v.d.Pol, A.	Diesen, P.C.F. van	Looy, v.d.
		Hoeven, C.	
Groep: Spoordonk 2			
Smetsers, H.J.		Rijnen, J.	
Smetsers, R.		Bavel, van, V.O.F.	Schellekens Maatschap
Smetsers, K.		Klaassen, A.M.C.	Vermeer, Maatschap
Groep: Eersel			
Verdonschot, A.		Smets, A.	
Groep: Bladel			
Verhagen, B.		Schoenmakers, J.	Worm, J.

Lijst van deelnemende bedrijven 2016

Aa, T. van der	Steensel
Anoniem, B.	Oostelbeers
Anoniem, H1	Westelbeers
Anoniem, H5	Moergestel
Ansems, W.	Hoogeloo
Bavel, van V.O.F.	Haghorst
Beerens,	Hoogeloo
Beers, C van	Hoogeloo
Bierens, W.J.M.	Steensel
Bolck, H.	Knegsel
Borsten, M.	Middelbeers
Bosch, A.M. v.d.	Wintelre
Coppelmans, J.H.M.	Wintelre
Coppens, V	Westerhoven
Defensie.	Oirschot
Dieker, T	Westelbeers
Prov. Gronden (v/h/ DLG)	Vessem
Diesen, P.C.F. van	Oirschot
Docters van Leeuwen, J.	Vessem
Eeten, H. P. van	Wintelre
Gem. Eindhoven.	Eindhoven
Gerritsen, W. en R.	Esbeek
Gestel, H. van	Wintelre
Grotel, J.W. van	Steensel
Haas, H. de	Wintelre
Haas, M. de	Wintelre
Hazenberg, L.	Wintelre
Hendrikx, T.C.M. Maatschap	Diessen
Hoeven, C.	Oirschot
Hoof, P. van	Riethoven
Hout, Loonbedrijf van den	Diessen

Klaassen, A.M.C.	Haghorst
Klaasen, H.P.	Knegsel
Kuylaars, A.	Wintelre
Lagendijk, W.M.	Diessen
Leermakers, J.	Oostelbeers
Leermakers, P.	Wintelre
Leermakers, W.	Wintelre
Liebregts, A.	Westelbeers
Lieshout, van	Westelbeers
Looy, v.d.	Oudenbosch
Mol, A.W.J.M. van	Wintelre
Moonen, Akkerbouw & Loonbedr.	Riethoven
Rijnen, J.	Oirschot
Romme, Melkveebedrijf	Diessen
Sande, C van de	Lage Mierde
Schellekens Maatschap, CJJ en AJM	Haghorst
Schoenmakers, C.	Vessem
Schoenmakers, J.	Hapert
Selst, G. van	Wintelre
Smets, A.	Eersel
Smolders, W.	Oostelbeers
Strijpse Kampen,	Oirschot
Ven, F. van de	Steensel
Vermeer, Maatschap	Haghorst
Vliegveld,	Eindhoven
Weert, van	Riethoven
Wirken, A	Westelbeers
Worm, J.	Bladel
Wouters, J.	Eindhoven

Aantallen Kievitsnesten op bouwland en op grasland - 2000 t/m 2016

Deze grafiek toont het aantal kievitsnesten op **bouwland** en op **grasland**.

Onder bouwland vallen diverse gewassen, zoals aardappelen, bieten, mais, enz.

Uit: de Nederlandsche Vogelen 1770

Lijst van “reserve bedrijven” in 2016

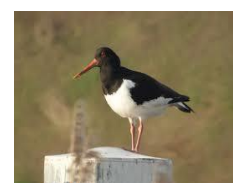
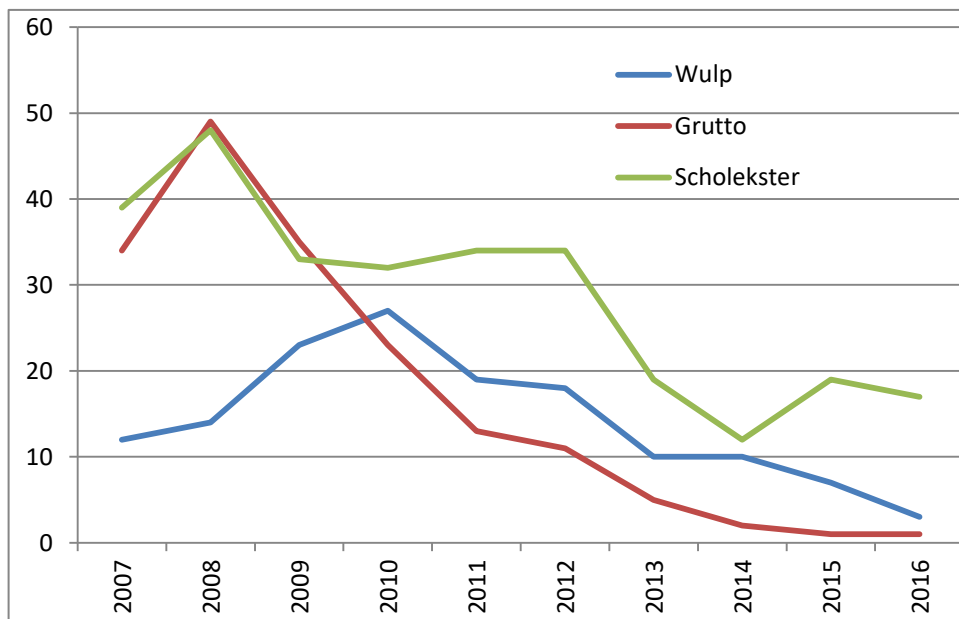
Op deze lijst staan de bedrijven waar dit jaar niets gevonden is en ook bedrijven die (tijdelijk) gestopt zijn met weidevogelbescherming of waar al één of meer jaren niet meer wordt gezocht. Bedrijven die voor het 5e jaar op de reservelijst zouden staan worden niet meer vermeld.

<u>Naam</u>	<u>Plaats</u>
Aken, A. van	Middelbeers
Anoniem,	Moergestel
Anoniem A	Oostelbeers
Anoniem G	Middelbeers
Anoniem H2	Westelbeers
Anoniem H3	Westelbeers
AnoniemH6	Vessem
Bakel, T. van	Riethoven
BBL Julianaweg	Haghorst
Beekmans, C.H.M.	Oirschot
Berndsen, F.	Hulsel
Boomen, G. v.d.	Valkenswaard
Bouwman, A.	Diessen
Deenen, J.	Oostelbeers
Dijk, A. van	Haghorst
Donkers (jr), A.	Haghorst
Dooren, J.P.A.M. van	Wintelre
Doormaal, J. van	Haghorst
Doormaal, P. van	Haghorst
Eeten, A van	Wintelre
Eijck, van	Eersel
Evers,	Valkenswaard
Gemeente Bergeijk	Bergeijk
Gerwen, P. van	Wintelre
Gooskens, J.	Hoogeloon
Heerebeek, P.A.M. van	Oirschot
Heijden, G van der	Hulsel
Heijms	Oirschot
Hesselmans J.	Biest-Houtakker

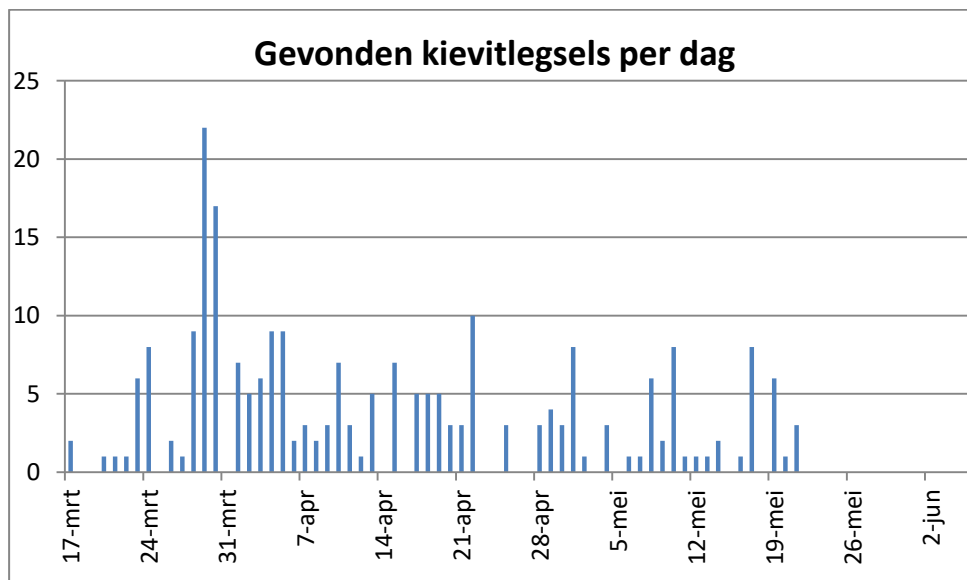
Heuvel, J. van den	Westerhoven
Houts, H. van	Borkel en Schaft
Intven, M.	Eersel
Janssen, J.	Diessen
Kapteijns, J.	Valkenswaard
Kemps, A.J.J.M.	Oostelbeers
Klaasen, F.	Wintelre
Kroon, J. de	Knegsel
Kroon, T. de	Haghorst
Kroot-Nooijens, P.	Diessen
Montfort, van	Bergeijk
Pas-de Krom, van de	Vessem
Paulissen, A..	Haghorst
Reijrink, H.	Diessen
Rijnen, A.	Oostelbeers
Roozen	Diessen
Slenders, A.G.F.	Valkenswaard
Smets, P.F.	Haghorst
Soethout, A.	Oirschot
Spanjers, C.	Oostelbeers
Spreuwel, J. van	Oostelbeers
Tax, P.	Diessen
Verdonschot, A.	Eersel
Versmissen, H.	Eersel
Westelbeers broek	Westelbeers

Gevonden legsels per jaar van resp. wulp, grutto en scholekster van 2007- 2016

Gevonden legsels van de Kievit per dag in 2016

Gegevensverwerking: Henk Lepelaars

© Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt zonder schriftelijke toestemming van Werkgroep Weidevogelbescherming Zuidoost-Brabant.